Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Perjantai 24.10.2025 klo 11.00—12.56

Paikka: E 422

Läsnä
puheenjohtaja Arto Satonen kok
varapuheenjohtaja Lauri Lyly sd
jäsen Miko Bergbom ps
jäsen Fatim Diarra vihr (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Minja Koskela vas (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Niina Malm sd (5) (4, 6 osittain)
jäsen Anders Norrback r
jäsen Olga Oinas-Panuma kesk
jäsen Karoliina Partanen kok (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Mikko Polvinen erk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Piritta Rantanen sd (5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)
jäsen Tere Sammallahti kok
jäsen Timo Suhonen sd
jäsen Henrik Vuornos kok (5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Meri Pensamo
istuntoasiainneuvos Miika Suves

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan osaajareservin perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 7/2024 vp

Valiokunnan lausunto TyVL 2/2024 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n osaajareservin perustamisesta UJ 24/2025 vp

Valmis
5.0

Työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 24/2025 vp - U 7/2024 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Hallituksen esitys HE 99/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 / luonnos 24.10.2025 / A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisen käsittelyn aluksi äänestettiin käsittelyn pohjasta.

Ed. Lyly ehdotti ed. Rantasen kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 1 mukainen teksti.

Ed. Oinas-Panuma ehdotti ed. Kettusen kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 2 mukainen teksti.

Ed. Diarran ja ed. Koskelan ehdotukset eriävien mielipiteiden 3 ja 4 tekstien ottamisesta käsittelyn pohjaksi raukesivat kannattamattomina.

Suoritetussa äänestyksessä ed. Lylyn ehdotuksesta ed. Oinas-Panuman ehdotusta vastaan ed. Lylyn ehdotus voitti äänin 4—2, 11 tyhjää.

Suoritetussa äänestyksessä ed. Lylyn ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 9—6, 2 tyhjää.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 1 toiseksi viimeinen virke päätettiin muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”Työttömyys on noussut kuluvan vuoden aikana korkealle yksityisen sektorin heikosta suhdanteesta, *avoimien työpaikkojen vähyydestä*, julkisen sektorin säästöistä ja *aktivointiasteen alenemisesta johtuen.*”

Kappaleen 6 kohdalla pj. Satonen ehdotti ed. Partasen kannattamana, että kappaleen toisen virkkeen jälkeen lisätään uusi virke seuraavasti:

”Hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyyttä vähintään 100 000 työllisellä vuoteen 2027 mennessä. Tämän saavuttamiseksi on annettu useita hallituksen esityksiä, joista osa on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. *Valtiovarainministeriön arvion mukaan hallituksen jo päättämät toimet vahvistavat keskipitkällä aikavälillä työllisyyttä noin 90 000 työllisellä.* Vuoden 2026 talousarviota käsiteltäessä työllisyystilanne on erittäin haastava. Taantuma on vähentänyt työllisten määrää, työllisyysaste on laskenut ja työttömyysaste noussut.”

Suoritetussa äänestyksessä pj. Satosen ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan pj. Satosen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Kappaleen 8 kohdalla pj. Satonen ehdotti ed. Partasen kannattamana, että kappaleen kolmannen virkkeen jälkeen lisätään uusi virke seuraavasti:

”Valiokunnan saaman selvityksen mukaan työttömyystilanteen arvioinnissa on kuitenkin syytä kiinnittää huomioita mittareihin. Eri työttömyystilastoissa työtön määritellään eri tavoin. Esimerkiksi suppean työttömyyden (työttömät työnhakijat) kasvusta iso osa selittyy aktivointiasteen laskulla, eli sillä, että osa asiakkaista on siirtynyt tilastoissa työvoimapalveluista työttömiksi työnhakijoiksi. *Lisäksi myös työnhakijoiden määrä on merkittävästi kasvanut, mikä sekin osaltaan selittää työttömyyden kasvua.* On kuitenkin huomioitava, että vaikka tilastointierot selittävät osan työttömien työnhakijoiden määrän kasvusta, on työllisyystilanne silti aidosti heikentynyt edellisvuosista.”

Suoritetussa äänestyksessä pj. Satosen ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan pj. Satosen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Kappaleen 9 loppuun päätettiin lisätä seuraava virke: ”Aktivointiasteen lasku on vaikuttanut osaltaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun.”

Kappaleen 26 kohdalla pj. Satonen ehdotti ed. Partasen kannattamana, että kappaleen kolme ensimmäistä virkettä poistetaan ja niiden tilalle lisätään seuraava virke: ” Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poisto saattaa vaikuttaa järjestäytymisasteeseen.”

Suoritetussa äänestyksessä pj. Satosen ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan pj. Satosen ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Muilta osin valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) edustajat Lyly, Rantanen, Malm ja Suhonen, 2) edustajat Oinas-Panuma ja Kettunen, 3) edustaja Diarra ja 4) edustaja Koskela, B-E 4.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 109/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 108/2025 vp

Lisäselvitys HE 108/2025 vp TyV 24.10.2025 johtava asiantuntija Anna Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö / lisäselvitys A 6
Lisäselvitys HE 108/2025 vp TyV 24.10.2025 johtava asiantuntija Anna Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö / lisäselvitys / säännösluonnokset B 6
Lisäselvitys HE 108/2025 vp TyV 24.10.2025 johtava asiantuntija Anna Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö / lisäselvitys liite 2 C 6
Lisäselvitys HE 108/2025 vp TyV 24.10.2025 KEHA-keskus / lisäselvitys D 6
Lisäselvitys HE 108/2025 vp TyV 24.10.2025 Suomen Kuntaliitto / lisäselvitys E 6

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtava asiantuntija Anna Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- erityisasiantuntija Riku Hurme, työ- ja elinkeinoministeriö
- hallitusneuvos Timo Meling, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- KEHA-keskus, liite
- Suomen Kuntaliitto, liite

Valiokunta keskusteli asian käsittelystä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle työntekijän henkilöön liittyvää irtisanomisperustetta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 158/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 158/2025 vp TyV 24.10.2025 erityisasiantuntija Katja Honkonen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunnon liite HE 158/2025 vp TyV 24.10.2025 erityisasiantuntija Katja Honkonen, työ- ja elinkeinoministeriö / esitys B 7

Ennakkokäsittely

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Katja Honkonen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- erityisasiantuntija Erno Mähönen, työ- ja elinkeinoministeriö

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

8. Muut asiat

-

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 5.11.2025 klo 11.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Meri Pensamo